

Ekolojik Ardil Donem (Suksesyon) Nedir?

Calisma Kagidi

Ekolojik ardil donem, bir topluluktaki turlerin oncu turlerden baslayip kararli bir klimaks topluluga dogru zaman icinde duzenli bicimde degismesidir. Topragin hic olmadigi ciplak arazide baslayan birincil suksesyon ile topragin zaten var oldugu bir bozulma sonrasi baslayan ikincil suksesyon olmak uzere ikiye ayrilir.

Sorular

1. Hangi suksesyon turu topragin hic olmadigi ciplak kayada baslar?

- A) Ikincil suksesyon
- B) Birincil suksesyon
- C) Klimaks suksesyon
- D) Oncu suksesyon

2. Birincil suksesyon sirasinda bir alani genellikle ilk hangi organizmalar kolonilestirir?

- A) Mese agaclari
- B) Likenler ve yosunlar
- C) Buyuk memeliler
- D) Calilar

3. Ikincil suksesyon neden genellikle birincil suksesyondan daha hizlidir?

- A) Daha fazla gunes isigi oldugu icin
- B) Toprak, tohumlar ve kokler zaten mevcut oldugu icin
- C) Oncu turler bulunmadigi icin
- D) Once klimaks topluluk olustugu icin

4. Bir biyomu en iyi hangisi tanımlar?

- A) Tek bir tur populasyonu
- B) Iklim ve baskin bitki ortusuyle tanımlanan genis ekolojik bolge
- C) Kisa sureli bir bozulma olayi
- D) Tek bir klimaks agaci

5. Bir volkanik patlama, ciplak lav kayasindan olusan yeni bir ada meydana getiriyor. Bu adada izleyen suksesyon surecini aciklayin.

6. Bir orman yangini topragi bozmadan bir ormanlik alani yakiyor. Burada hangi suksesyon turu yasanir ve ciplak kayadaki suksesyondan farki nedir?

7. Terk edilmiş bir tarım tarlasi kendi haline birakiliyor. Otlarin, calilarin ve orman agaclarinin ortaya cikma sirasini belirleyin.

8. Tanimla: Birincil suksesyon nedir?

9. Tanimla: Ikincil suksesyon nedir?

10. Tanimla: Oncu tur (pioneer species) nedir?

Cevap Anahtari

1. B) Birincil suksesyon - Birincil suksesyon, henuz toprak olusmamis ciplak kaya veya lav gibi cansiz zeminlerde baslar.
2. B) Likenler ve yosunlar - Likenler ve yosunlar ciplak kayada yasayabilen ve kayayi topraga donusturmeye baslayan oncu turlerdir.
3. B) Toprak, tohumlar ve kokler zaten mevcut oldugu icin - Toprak ve tohum bankasi zaten var oldugundan ikincil suksesyon yavas toprak olusum asamasini atlar.
4. B) Iklim ve baskin bitki ortusuyle tanimlanan genis ekolojik bolge - Biyom, col veya tundra gibi buyuk olcude iklim tarafından sekillenen genis cografi bir bolgedir.
5. Baslangicta toprak olmadigi icin bu birincil suksesyondur. Oncu turler olarak once likenler ve yosunlar gelir, kayayi parcalamaya baslar. Olen liken kalintilari kaya parcaciklariyla karisip ince bir toprak olusturur. Toprak derinlestikce sirasiyla otlar, calilar ve agaclar bolgeyi kolonilestirir. Sonunda adada kararli bir klimaks orman toplulugu olusur.
6. Toprak, tohumlar ve kokler zaten var oldugu icin bu ikincil suksesyondur. Ikincil suksesyon, birincil suksesyonun yavas toprak olusum asamasini atlar. Birkac ay icinde hizli buyuyen otlar ve yabani otlar ortaya cikar. Birkac yil icinde calilar ve hizli buyuyen agaclar bunlari izler. Klimaks topluluk, birincil suksesyondaki yuzyillar yerine genelde on yillar icinde yeniden kurulur.
7. Tarim arazisinde toprak zaten oldugu icin bu ikincil suksesyondur. Siralama: once hizli buyuyen, gunes seven otlar ve yabani otlar gelir. Ardindan calilar ve gunese dayanikli kucuk agaclar yerlesir. Son olarak golgeye dayanikli agaclar buyuyerek olgun, klimaks ormani olusturur.
8. Topragin hic olmadigi ciplak arazide, ornegin bir volkanik patlama ya da buzul cekilmesi sonrasinda baslayan suksesyondur.
9. Topragin zaten var oldugu bir alanda, yangin, sel veya terk edilmiş tarim arazisi gibi bir bozulma sonrasi baslayan suksesyondur.
10. Cansiz biralani ilk kolonilestiren ve toprak olusumunu baslatan organizmalardir (genellikle likenler veya yosunlar).

Bounlu

Tum kartlar, adim adim cozumler ve AI hoca destegi Notek uygulamasinda.
Sinav tarihlerini Promy otomatik hatirlaticiya ceviriir.